

7/21280
G.K.160

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : 86782684 - 639 / 320
Konu : Yazılı Soru Önergesi

19/11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24/04/2013 tarihli ve 43452547-120.07-119887 sayılı yazı.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin, "Bütçede AR-GE harcamalarına ayrılan paya" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/21280) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (3 Sayfa)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu Bilgi İçin İrtibat: Erol Üstünel-Şube Müdürü

2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon : 312 201 60 94

Faks : 312 219 65 18

e-posta : erolus@sanayi.gov.tr

Elektronik Ağ : www.sanayi.gov.tr

Evrak bilgisine www.sanayi.gov.tr adresindeki e-hizmetler bölümünden, "zknhk3523C5" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye’de araştırma-geliştirme (AR-GE) harcamalarının milli gelir içindeki payı oldukça düşüktür. Nitekim Bakanlığınızca 2013 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun tasarısının görüşmeleri sırasında AR-GE harcamalarının GSYH içindeki payının 2011 yılında yüzde 0,85 olarak gerçekleştiği belirtilmiştir. Bu oran, hem 2007-2013 yıllarını kapsayan dokuzuncu kalkınma planının sonunda ulaşılması hedeflenen yüzde 2 oranının, hem de gelişmiş ülkelerin ortalaması olan yüzde 3 oranının oldukça gerisindedir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- Türkiye’de Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payında gözlenen bu düşüklüğü hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

Soru 2- Türkiye’nin bu kadar düşük Ar-Ge harcamalarıyla imalat sanayinde ve diğer sektörlerde teknoloji yoğunluğunun artırılmasını ve bu çerçevede yüksek katma değer üreten bir mal ve hizmet yapısına geçilmesini mümkün görüyor musunuz?

Soru 3- Mevcut gelişmelerin ışığında 2013 yılında ulaşılması mümkün gözükmeyen % 2 oranına hangi yılda ulaşmayı planlıyorsunuz?

Cevap 1-2-3- Türkiye’de son 11 yılda düşük teknolojlili üretim seviyesinden orta teknolojlili üretime doğru hızlı bir geçiş yaparken, ar-ge harcamalarının milli gelirimize oranını da yaklaşık olarak 2 kat arttırdık. Söz konusu dönemde milli gelirimizin 3 kat yükseldiği düşünüldüğünde, ar-ge harcamalarında bu dönem içerisinde esasen 6 kat gibi çok daha yüksek bir artış göstermiş olduğumuz ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca kişi başına ar-ge harcaması, Tam Zaman Eşdeğer (TZE) ar-ge personeli ve araştırmacı sayıları ile 10 bin kişi başına düşen ar-ge insan kaynağı sayısı, Türkiye kaynaklı bilimsel yayın sayısı ve patent başvuruları gibi diğer önemli ar-ge göstergelerinde de önemli artışlar sağladık.

Yine bu çerçevede, Bakanlar Kurulu kararı ile ar-ge yatırımlarını bazı vergilerden muaf tutarak bunlara faiz desteği verdik. Yeni teşvik kanunumuzda bu konuya özel bir yer vererek, Bakanlığımızca desteklenen ar-ge proje yatırımlarının, hangi ilde yapılırsa yapılsın 5’inci bölge desteklerinden faydalanabilmesine imkân sağlıyoruz.

2023 yılında ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girebilmesi için Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerini belirledik. Söz konusu hedeflerin gerçekleşmesi yolunda ihtiyaç duyulacak ar-ge ödeneğinin tespit edilerek ilgili kamu kurumlarımızın bütçelerine aktarılması, aktarılan kaynağın uygun şekilde kullanılması ve ulaşılan düzeyin düzenli olarak izlenmesini kararlaştırdık.

Ulusal Yenilik Sistemi 2023 yılı hedeflerimizden bazıları; ar-ge harcaması/GSYİH: yüzde 3, özel sektör ar-ge harcaması/GSYİH: yüzde 2, araştırmacı sayısı: 300 bin ve özel sektör araştırmacı sayısı: 180 bin olacak şeklindedir.

Öte yandan Bakanlığımız; girişimciliğin ve yenilikçiliğin artırılması hedefinin yanı sıra ülkemizin kendi teknolojisini üreten, yenilikçilik ve ar-ge'nin önemini kavramış, rekabet gücü ve refah seviyesi yüksek bir ülke haline gelmesini, ileri teknolojiye ve yenilikçiliğe yönelik, katma değeri ve ihracat şansı yüksek olan ürünlerin geliştirilmesini hedef alarak üretilen teknolojik bilginin katma değere dönüştürülmesini sağlamak üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yeni sanayi stratejimizde, rekabet gücümüzün ve verimliliğin arttırılmasını temel hedef olarak belirledik. Bu hedeflere ulaşmak için ise şu unsurlar üzerinde özellikle duruyoruz:

- Ar-ge ve yenilik yoluyla teknolojik bilgi üretilerek, ürün kalitesi ve standartlarının yükseltilmesi, üretim maliyetlerinin düşürülmesi,
- Orta ve ileri teknoloji kullanan sektörlerin üretim ve ihracat içindeki payının artırılması,
- Düşük teknoloji kullanan sektörlerden, katma değeri daha yüksek ürünler üreten sektörlerle geçişin sağlanması için ar-ge ve yenilikçilik becerilerini sürekli geliştirebilen şirketlerin ekonomideki ağırlığının artırılması,
- Sanayicimizin ileri teknoloji uygulamasına yönelik üniversite-sanayi işbirliği yürütecekleri ar-ge ve yenilik projelerinin desteklenmesi,
- Girişimcilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerinin, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerinin teşvik edilmesi.

Bakanlığımız belirlenen hedeflere yönelik olarak TÜBİTAK destek programlarının yanı sıra merkez teşkilatı olarak 2 Kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararname ile 5 destek programını yürütmektedir. Bunlar;

Ülkemizde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesinin yanında üniversitede yürütülen bilimsel çalışmaların katma değer yaratacak ürüne dönüşmesini sağlamak amacıyla 2001 yılında Kanunlaştırılan 4691 Sayılı ve değişik 6170 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu,

2007 yılında 5593 sayılı Kanun ile başlatılan, üniversite-sanayi işbirliğinin kurumsallaştırılmasını amaçlayan ve sanayicilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenen, teknoloji tabanlı bir ürün ya da yöntem olarak sonuçlanacak tez çalışmalarının desteklendiği Sanayi Tezleri (SAN-TEZ) Programı,

2008 yılında yürürlüğe girerek 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında yürütülen;

1. Ar-Ge Merkezleri,
2. Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri ve
3. Teknogirişim Sermayesi Desteğidir.

Söz konusu programların tümünün mantıksal mimarisi ve uygulama yöntemleri, yeni dünya düzeninin gerçeklerinin yanında, ülkemizin temel ihtiyaçlar potansiyeli ve kabiliyetleri dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Ülkemizin 2023 yılına kadar daha yüksek bir rekabet gücüne kavuşması ve refah seviyesi yüksek bir ülke haline gelmesi bugün yürüttüğümüz çalışmaların başarısına bağlıdır.

Sonuç olarak; yürütülen bu programlarla Cumhuriyetimiz kuruluşunun 100. yılı olan 2023 yılında ülkemiz, dünyanın en büyük ekonomik güçleri içerisinde yer alacak, kendi özgün teknolojilerini geliştirerek özgürlüğünü, zenginliğini ve güvenliğini daha da artırarak küresel alanda düzenleyici ve yönlendirici bir konuma gelecektir. Bu çerçevede önümüzdeki yıllarda ar-ge harcamaları için bütçeden ayrılacak payı artırarak milli gelirin yüzde 3'üne çıkartmayı hedefliyoruz.